Súd:	Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka:	7C/70/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1422203663
Dátum vydania rozhodnutia:	03. 04. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Tatiana Redenkovičová Koprdová
ECLI:	ECLI:SK:MSBA4:2025:1422203663.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava IV v konaní pred sudkyňou JUDr. Tatianou Redenkovičovou Koprdovou, v spore žalobcu: maloletý J. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N., okres N., zastúpený zákonným zástupcom - otcom : T. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V., 972 51 V., zastúpený : JUDr. Michal Vlkolinský, advokát, so sídlom ul. Námestie SNP č. 87/8, 960 01 Zvolen, proti žalovanému v 1. rade : Y. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Bratislava - Karlova Ves, Bratislava IV, žalovanému v 2. rade : O. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom. ul. X. č. XX/X, 841 04 Bratislava, o nemajetkovú ujmu s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaná v 1. rade je p o v i n n á zaplatiť maloletému žalobcovi J. U., nar. XX.XX.XXXX, sumu 1.500,- eur, v pravidelných mesačných splátkach po 50,- eur mesačne do 25. dňa toho ktorého mesiaca, odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku, pod hrozbou straty výhody splátok.

II. Žalovaný v 2. rade je p o v i n n ý zaplatiť maloletému žalobcovi J. U. , nar. XX.XX.XXXX, sumu 1.500,- eur a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Maloletému žalobcovi J. U., nar. XX.XX.XXXX, súd p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v 1. a 2. rade v rozsahu 100%.

IV. O výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresnému súdu Bratislava IV bola dňa 21.10.2022 doručená žaloba o zaplatenie nemajetkovej ujmy s príslušenstvom. Maloletý žalobca podal prostredníctvom zákonného zástupcu - otca a splnomocneného právneho zástupcu, ktorého splnomocnenie súčasne priložil, žalobu na náhradu nemajetkovej ujmy pre mal. dieťa, a to z týchto skutkových a právnych dôvodov : vecná príslušnosť súdu je daná podľa § 12 CSP, podľa ktorého na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak. Miestna príslušnosť Okresného súdu Bratislava IV je daná podľa § 14 CSP, podľa ktorého všeobecným súdom fyzickej osoby je súd, v ktorého obvode má fyzická osoba adresu trvalého pobytu. Aktívna a pasívna vecná legitimácia účastníkov konania : žalobca je fyzická osoba, ktorého aktívna vecná legitimácia vyplýva z § 11 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Žalovaní v 1. a 2. rade sú pasívne vecne legitimovaný, a to žalovaná v 1. rade ako matka mal. dieťaťa a žalovaný v 2. rade ako partner matky mal. dieťaťa, u ktorých bolo mal. dieťa v starostlivosti. Skutkový a právny stav : otcom mal. dieťaťa J. U., nar. XX.XX.XXXX, je T. U., maloletý žalobca bol uznesením Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 23.07.2020, sp. zn. XXPPOm/X/XXXX-X, vykonateľným dňa 23.07.2020 a právoplatným dňa 22.10.2020, zverený do starostlivosti S. pre deti a rodiny - G., G. 6, Bratislava. Dôvodom zverenia mal.

dieťaťa do starostlivosti S. pre deti a rodiny bolo podozrenie, že zo strany žalovanej v 1. rade ako matky mal. dieťaťa a žalovaného v 2. rade ako jej partnera malo byť páchané násilie voči mal. dieťaťu, čo potvrdilo aj šetrenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, oddelenie sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktoré sa uskutočnilo dňa XX.XX.XXXX. Počas šetrenia súrodenci mal. dieťaťa, a to mal. B. I., ako aj O. U., potvrdili, že „mama bije ich brata, pretože je zlý“. Mal. J. bol v ten istý deň vyšetrený v chirurgickej ambulancii oddelenia urgentného príjmu v Národnom ústave detských chorôb, I. 1, Bratislava, ktoré potvrdilo, že „na pravom stehne a predkolení mal maloletý množstvo hematómov o veľkosti cca 4 až 7 centimetrov staršieho dáta, v tom čase bez výraznejšej bolestivosti“. Používanie neprimeraných výchovných metód ako zatváranie do kúpeľne na noc a fyzických trestov ako ťahanie za vlasy, štípanie, facky, bitie remeňom, kriku a verbálneho ponižovania vyústili do konania, ktoré bolo spôsobilé vážne ohroziť zdravie a narušiť priaznivý vývoj mal. J.. Skutočnosť, že mal. J. bol vystavený neprimeranému, ponižujúcemu a odmietavému zaobchádzaniu potvrdila aj znalkyňa L.. H. W., PhD., z odboru psychológie, odvetvia klinická psychológia detí, poradenská psychológia, keď uviedla, že „je vysoko pravdepodobné, že maloletý situácie fyzického trestania reálne zažil, ale nedokáže ich podrobne popísať“, pričom v prežívaní maloletého sú „myšlienky a správanie, ktoré majú charakter opakujúcich sa vtieravých post traumatických spomienok dieťaťa“. Následne znalkyňa svoje zistenia upresnila tak, že „zistená významná symptomatika v škále depresie a znaky deprivačnej symptomatiky u maloletého sú predovšetkým reakciou na nedostatočnú primárnu vzťahovú väzbu maloletého k rodičom, najmä matke ako hlavnej nositeľke tohto vzťahu, pričom ide o nedostatky vo výchove a slabého sociálneho zázemia matky“ a tiež zdôraznila, že „negatívne následky na psychickom vývoji maloletého v podobe prítomnej psychotraumatizácie sú spôsobené nevhodným zaobchádzaním ako súčasťou výchovy“. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. V zmysle § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Podľa ods. 2 cit. ustanovenia, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podľa článku 27 Dohovoru o ochrane práv dieťaťa, rodič(ia) alebo iné osoby, ktoré sa o dieťa starajú, nesú v rámci svojich schopností a finančných možností základnú zodpovednosť za zabezpečenie životných podmienok nevyhnutných pre rozvoj dieťaťa. Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu vyzval žalovaných v 1. a 2. rade listom zo dňa 17.januára 2022 na náhradu nemajetkovej ujmy. Žalovaní v 1. a 2. rade si výzvy v odbernej lehote neprevzali. Pre všetky osobnostné práva bez rozdielu je charakteristické, že patria každej fyzickej osobe; majú nehmotný charakter; predstavujú skupinu absolútnych subjektívnych práv, ktoré pôsobia voči všetkým; nepodliehajú výkonu rozhodnutia; majú nemajetkový charakter, a tým nepodliehajú premlčaniu ani preklúzii a ich existencia je viazaná na existenciu fyzickej osoby, čiže zanikajú smrťou. Výpočet chránených práv uvedených v ustanovení § 11 Občianskeho zákonníka nie je vyčerpávajúci, jedná sa len o demonštratívny výpočet. Na to, aby sa fyzická osoba mohla domáhať ochrany osobnosti sa obligatórne nevyžaduje vyvolanie následkov zásahu do subjektívnych práv, úplne postačí, ak je zásah, čo i len spôsobilý vyvolať ohrozenie právom chránených záujmov. Ustanovenie § 13 Občianskeho zákonníka zakotvuje, akými prostriedkami ochrany sa môže fyzická osoba, ktorej osobnostné práva boli ohrozené alebo porušené domáhať ochrany svojich subjektívnych práv na súde. Výpočet spôsobov, ktoré uvádza Občiansky zákonník je len exemplifikatívny, čo sa dá vyvodiť gramatickým výkladom slova „najmä“. Tieto prostriedky možno využiť len v prípade, ak neoprávnený zásah smeruje do niektorej zo zložiek osobnosti človeka, ktoré uvádza ustanovenie § 11 Občianskeho zákonníka. Nemôže ísť o zásah do majetkových práv. Na úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti sa nevyžaduje žiadna forma zavinenia t.j. či už úmyselné zavinenie alebo zavinenie z nedbanlivosti. Hovoríme, že občianskoprávna úprava je založená na objektívnom princípe, čiže vyvodenie zodpovednosti sa realizuje bez ohľadu na zavinenie. Zodpovedný subjekt bude za zásah do osobnostných práv zodpovedať aj v prípade, ak by o tomto zásahu nevedel. Dôvodom takejto zákonnej konštrukcie je, že ujma, ktorá vznikne osobnosti poškodenej fyzickej osoby zostáva rovnaká tak v prípade, ak išlo o zásah úmyselný, alebo naopak o zásah bez zavinenia. „Na vznik občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť splnené zákonné predpoklady. Týmito predpokladmi sú:

- existencia zásahu, ktorý vyvolal alebo bol spôsobilý vyvolať ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnostných práv chránených ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka - či už slovom, písmom alebo obrazom,

- neoprávnený (protiprávny) charakter tohto zásahu - čiže konanie, ktoré smeruje proti osobnej a mravnej integrite osoby, ktoré je objektívne spôsobilé znížiť jej dôstojnosť, vážnosť či česť a
- existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a vzniknutou ujmou“
V prípade porušenia resp. ohrozenia osobnostných práv sa môže osoba v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka domáhať najmä:
- zdržania sa ďalších zásahov (tzv. negatórna žaloba) - fyzická osoba sa bude domáhať upustenia od pokračovania neoprávnených zásahov. Táto možnosť prichádza do úvahy najmä
pri trvácom charaktere niektorých zásahov napr. šírenie nepravdivých správ, opakované výroky hrubej povahy atď. V negatórnej žalobe je nevyhnutné presne naformulovať, akých činov sa má žalovaný zdržať, všeobecná formulácia spočívajúca v povinnosti zdržať sa napríklad urážlivých výrokov neobstojí. Pre úspech v spore sa vyžaduje presná špecifikácia konania. Hmotnoprávnou podmienkou pre podanie žaloby tohto typu je, že neoprávnený zásah trvá, alebo hrozí jeho opakovanie v budúcnosti. Z uvedeného a contrario vyplýva, že ak neexistuje žiadne bezprostredné nebezpečenstvo, prípadne ani hrozba opakovania v budúcnosti, tento druh žaloby neodporúčame použiť, nakoľko budete v spore neúspešní.
- obnovenia pôvodného stavu (tzv. reštitučná žaloba) - fyzická osoba sa môže domáhať odstránenia následkov neoprávneného zásahu, a to najmä môže požadovať obnovenie stavu, ktorý tu bol pred neoprávneným zásahom. Pri tomto type žaloby je dôležité, že následky neoprávneného zásahu trvajú, aj keď samotný zásah už pominul. Spôsob odstránenia následkov sa bude líšiť v závislosti od konkrétneho prípadu. Žalobný návrh (petit) musí obsahovať konkrétny spôsob odstránenia následkov,
- satisfakcie - fyzická osoba sa môže pri vzniku nemajetkovej ujmy domáhať poskytnutia aj primeraného zadosťučinenia. Na vznik zodpovednosti za nemajetkovú ujmu sa vyžaduje neoprávnenosť zásahu, vznik nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi neoprávneným zásahom a nemajetkovou ujmou.
Z dôvodu, že zásah žalovaných v 1. a 2. rade do osobnostných práv mal. dieťaťa v čase podania žaloby ani netrvá, ani nepokračuje, žalobca ako otec mal. dieťaťa nežiada od žalovaných v 1. a 2. rade, aby sa zdržal ďalších zásahov, rovnako ako nežiada odstránenie následkov neoprávneného zásahu, keď takýto spôsob nie je možný. Žalobca sa preto domáha len satisfakcie, teda poskytnutia primeraného zadosťučinenia od žalovaných v 1. a 2. rade , keď je toho názoru, že konanie žalovaných v 1. a 2. rade malo charakter neoprávneného zásahu, nemajetková ujma na strane mal. dieťaťa vznikla a je bezprostredná príčinná súvislosť medzi neoprávneným zásahom a nemajetkovou ujmou. Len závažnosť vzniknutej ujmy v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti nie je jediným a výlučným kritériom na určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri určení výšky zadosťučinenia sa nevyhnutne musí prihliadnuť aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, pričom tieto okolnosti môžu byť významné tak na strane žalobcu, ako aj žalovaného, ktorý neoprávnený zásah spôsobil. Vzhľadom na skutočnosť, že zásah žalovaného v 1. a 2. rade do práva na ochranu osobnosti mal. dieťaťa žalobcu, najmä do jeho práva na život, zdravie a dôstojnosť :
1/ bol vykonaný v dôsledku hrubej nedbanlivosti, resp. úmyselne,
2/ zasiahol trvalým a neodstrániteľným spôsobom do všetkých sfér života mal. dieťaťa,
3/ žalovaní v 1. a 2. rade neprejavili žiadnu ľútosť nad vzniknutou ujmou,
žiada žalobca od žalovaných v 1. a 2. rade náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.500,-eur od každého samostatne. Rozhodnutím Centra právnej pomoci, kancelária Žiar nad Hronom, č. KaZH/XXXXX/XXXX, ČRZ: XXXXXX/XXXX zo dňa 21.10.2021, ktorým bol ako žiadateľovi priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci bol určený advokát na poskytovanie právnej pomoci v právnej veci náhrada nemajetkovej ujmy pre mal. dieťa, a to až do právoplatného skončenia veci a maloletý žalobca je oslobodený od súdnych poplatkov v celom rozsahu. Navrhol, aby súd rozsudkom zaviazal žalovanú v 1. rade k povinnosti zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.500,00 ,- eur a žalovaného v 2. rade k povinnosti zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.500,00 ,- eur s tým, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Uznesením č. k. XC/XX/XXXX - 56 zo dňa 31.03.2023 súd vyzval žalovaných v 1. a2. rade na vyjadrenie sa k podanej žalobe (§ 167 ods. 1, 2 CSP). K žalobe sa nevyjadrili, uplatnený nárok maloletého žalobcu nerozporovali.

3. Na pojednávanie stanovené na deň 03.04.2025 sa dostavila žalovaná v 1. rade (matka maloletého žalobcu), nedostavil sa žalobca, zákonný zástupca žalobcu a právny zástupca žalobcu a žalovaný v 2. rade. Právny zástupca maloletého žalobcu písomným podaní m doručeným súdu dňa 31.03.2025 (l. č. 106) a dňa 02.04.2025 (l. 114) ospravedlnil neúčasť na pojednávaní s tým, že nahliadnutím do elektronického súdneho spisu dňa 31.marca 2025 zistil, že súd žalobu spolu s uznesením zo dňa 31.marca 2023 v zmysle ustanovenia § 167 ods. 2 Civilného sporového poriadku, s uložením povinnosti

pre žalovaných v 1. a 2. rade, aby sa v lehote pätnásť dní odo dňa doručenia uznesenia vyjadrili k žalobe a uviedli rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, resp. pripojili listiny, na ktoré sa odvolávajú a označili dôkazy na preukázanie svojich tvrdení spolu s poučením v zmysle ustanovenia § 273 CSP, že pokiaľ bez vážneho dôvodu nesplní povinnosť uloženú súdom, môže súd bez nariadenia pojednávania rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie, doručoval žalovaným v 1. a 2. rade. Podľa v spise priloženého Úradného záznamu zo dňa 29.05.2024 bol dokument „7C/70/2022 - ÚT o doručení písomností - podpísané pečaťou" zo spisu, sp. zn. 7C/70/2022, IČS 1422203663, bol zverejnený na úradnej tabuli súdu od 29.5.2024 do 22.6.2024“. Žalovaný v 1. a 2. rade sa k žalobe nevyjadrili. Podľa v spise priloženého Úradného záznamu zo dňa 09.12.2024 bol dokument „7C/70/2022 - UT o doručení písomností - podpísané pečaťou" zo spisu, sp. zn. 7C/70/2022, IČS 1422203663, bol zverejnený na úradnej tabuli súdu od 9.12.2024 do 3.4.2025“. Žalovaným v 1. a 2. rade sa predvolanie na pojednávanie nepodarilo doručiť. Vzhľadom na procesnú pasivitu žalovaných v 1. a 2. rade, ktorá sa v konaní prejavuje tým, že si neplnia ani základné povinnosti, ktoré majú plniť ako sporová strana a preto pokiaľ sa žalovaní v 1. a 2. rade nedostavia na pojednávanie vo veci, hoci boli naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie boli poučení o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a ani neospravedlnia svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami, sú podľa žalobcu splnené podmienky preto, aby súd mohol vo veci rozhodnúť kontumačným rozsudkom, keďže boli splnené podmienky podľa § 274 CSP. O nároku na náhradu trov konania navrhol žalobca rozhodnúť v zmysle ustanovenia § 262 ods. 1 CSP, a to aj bez návrhu v rozhodnutí, ktorým súd konanie končí a pokiaľ bude žalobca úspešný, navrhol, aby mu súd priznal voči žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP.

4. Podľa § 106 ods. 1 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. civilný sporový poriadok v platnom znení, ak nejde o doručovanie do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu, o doručovanie v osobitných prípadoch podľa § 107 ods. 2 a adresát neuviedol inú adresu na doručovanie, doručuje súd písomnosti fyzickej osobe na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky alebo adresu miesta pobytu cudzinca na území Slovenskej republiky podľa druhu pobytu cudzinca,

5. Podľa § 180 CSP, po vyvolaní veci súd zistí, či sa dostavili osoby, ktoré boli na pojednávanie predvolané. Ak sa tieto osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie.

6. Súd v predmetnej veci vykonal dokazovanie výsluchom žalovanej v 1. rade - matky maloletého žalobcu, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a zistil nasledovný skutkový stav :

7. Z výpovede žalovanej v 1. rade (matky maloletého žalobcu) okrem iného vyplýva, že žalovaná v 1. rade titulom prednesu uviedla, že sa nemá ako vyjadriť, to čo maloleté dieťa žiada, uviedla že je ochotná zaplatiť, ale na splátky, lebo sama žije v krízovom centre aj s deťmi. Momentálne príjem má rodinné prídavky a náhradné výživné vo výške 70,- eur. Čo sa týka výšky splátok je schopná splácať po 50,- eur mesačne k 25. dňu toho ktorého mesiaca.

8. Z obsahu listinných dôkazov bolo preukázané, že maloletý žalobca J. je zast. v konaní zákonným zástupcom - otcom T. U. a Rozhodnutím Centra právnej pomoci, kancelária Žiar nad Hronom, č. W./XXXXX/XXXX, K.: XXXXXX/XXXX zo dňa 21.10.2021, ktorým bol ako žiadateľovi priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci bol určený advokát na poskytovanie právnej pomoci v právnej veci náhrada nemajetkovej ujmy pre mal. dieťa, a to až do právoplatného skončenia veci. Maloletý žalobca J. U., nar. XX.XX.XXXX, bol uznesením Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 23.07.2020, č. k. XXPPOm/X/XXXX-X, právoplatným dňa 22.10.2020, vykonateľným dňa 23.07.2020 zverený do starostlivosti Centra pre deti a rodiny - G., G. 6, X.. Dôvodom zverenia mal. dieťaťa do starostlivosti Centra pre deti a rodiny bolo podozrenie, že zo strany žalovanej v 1. rade ako matky mal. dieťaťa a žalovaného v 2. rade ako jej partnera, malo byť páchané násilie voči mal. dieťaťu, čo potvrdilo aj šetrenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, oddelenie sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktoré sa uskutočnilo dňa XX.XX.XXXX. Počas šetrenia súrodenci mal. dieťaťa, a to mal. B. I., ako aj O. U., potvrdili, že „mama bije ich brata, pretože je zlý“. Maloletý J. bol vyšetrený v chirurgickej ambulancii oddelenia urgentného príjmu v Národnom ústave detských chorôb, Limbova 1, Bratislava, ktoré potvrdilo, že „na pravom stehne a predkolení mal maloletý množstvo hematómov o veľkosti cca 4 až 7 centimetrov staršieho dáta.

9. Znalkyňa L.. H. W., L.., z odboru psychológie, odvetvia klinická psychológia detí, poradenská psychológia, okrem iného uviedla, že „....je vysoko pravdepodobné, že maloletý situácie fyzického trestania reálne zažil, ale nedokáže ich podrobne popísať....“, pričom v prežívaní maloletého sú „... myšlienky a správanie, ktoré majú charakter opakujúcich sa vtieravých posttraumatických spomienok dieťaťa....“.

10. Maloletý žalobca prostredníctvom zákonného zástupcu a právneho zástupcu vyzval žalovaných v 1. a 2. rade listom zo dňa 17.januára 2022 na náhradu nemajetkovej ujmy (žalovaní v 1. a 2. rade si výzvu v odbernej lehote neprevzali).

11. OP Bratislava IV uznesením zo 04.05.2021 č. L zrušila uznesenie vyšetrovateľa OR PZ Bratislava IV zo dňa 29.04.2021 o zastavení trestného stíhania ako nezákonné s tým, že vo veci bolo vykonané znalecké dokazovanie s odboru psychológia. Znalkyňa uviedla, že maloletý trpí vážnou reaktívnou stresovou poruchou, ktorá vyplýva z negatívneho rodinného prostredia. Znalkyni maloletý uviedol, že k matke a jej druhovi sa vrátiť nechce, vníma ju aj jej partnera negatívne.

12. Okresný súd Bratislava IV uznesením č. k. XXPPOm/X/XXXX-X zo dňa 23.07.2020 nariadil neodkladné opatrenie a maloletého J. dočasne zveril do starostlivosti S. pre deti a rodiny, so sídlom G. 6, Bratislava.

13. OR PZ Bratislava IV uznesením zo 04.11.2020, sp. zn. ČVS:XXX/X-VYS-BX-XXXX, začal trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a, Trestného zákona.

14. Podľa ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

15. Podľa ust. § 9 Občianskeho zákonníka, maloletí majú spôsobilosť len na také právne úkony, ktoré sú svojou povahou primerané rozumovej a vôľovej vyspelosti zodpovedajúcej ich veku.

16. Podľa ust. § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

17. Podľa ust. § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

18. Podľa ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

19. Podľa ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

20. Z obsahu spisu vyplýva, že maloletý žalobca zastúpený zákonným zástupcom si v tomto konaní uplatnil úhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch od žalovaných v 1. (matke) a v 2. rade (partnera matky). Žalobu podal na základe § 11 Občianskeho zákonníka, keďže došlo k zásahu do jeho osobnosti a súkromia zo strany žalovaného v 1. a 2. rade. Generálna klauzula ochrany osobnosti obsiahnutá v citovanom ustanovení § 11 Občianskeho zákonníka bola prispôsobená Listine základných práv a slobôd (fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako a j súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy). Účinnosťou tohto zákona bola pod ochranu osobnosti zahrnutá aj ochrana súkromia, ktorá zahŕňa právo na nerušený osobný život, duševný pokoj, nedotknuteľnosť života jednotlivca v kruhu jeho najbližších. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, ktorej sa maloletý žalobca domáhal svojím žalobným návrhom, táto vyjadruje najmä náhradu za utrpené pocity psychickej ako aj fyzickej bolesti, frustrácie, šoku, stresu, smútku, spôsobeného milovanou osobou - matkou a jej partnerom. K vzniku nemajetkovej ujmy na osobnosti fyzickej osoby môže dôjsť vzhľadom na odlišnú povahu jednotlivých hodnôt osobnosti tvoriacich ich

fyzickú a morálnu jednotu rôznym spôsobom. Predpokladmi vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v predmetnom prípade sú:

- existencia ujmy (spočívajúca v poškodení duševného zdravia žalobcu),
- porušenie právnej povinnosti, resp. protiprávny úkon (spočívajúci v konaní tretej osoby zodpovednej za narušenie osobnostných práv maloletého žalobcu),
- príčinná súvislosť medzi touto ujmou a protiprávnym konaním.

Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka predstavuje jedno z parciálnych a relatívne samostatných prostriedkov ochrany jednotného práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby. Vzniká vtedy, keď morálna satisfakcia ako rýdzo osobné právo, na vyváženie a zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv nestačí (t.j. ide o satisfakciu v oblasti nemateriálnych osobnostných práv, jeho vyjadrenie peňažným ekvivalentom).

21. Na základe uvedeného vykonaného dokazovania mal súd za preukázaný zásah žalovaných v 1. a 2. rade do osobnostných práv maloletého dieťaťa (tento už v čase podania žaloby netrval a ani nepokračoval, maloletý žalobca J. U. už bol uznesením Okresného súdu Bratislava IV zo dňa XX.XX.XXXX, č. k. XXPPOm/X/XXXX-X, právoplatným dňa 22.10.2020, vykonateľným dňa 23.07.2020, zverený do starostlivosti S. pre deti a rodiny - G., G. 6, Bratislava). Maloletý žalobca sa domáhal predmetnou žalobou len satisfakcie, t. j. poskytnutia primeraného zadosťučinenia od žalovaných v 1. a 2. rade, nakoľko mu nemajetková ujma ako maloletému dieťaťu vznikla a bola preukázaná bezprostredná príčinná súvislosť medzi neoprávneným zásahom a nemajetkovou ujmou. Jednotné právo na ochranu osobnosti fyzickej osoby je zabezpečované radom čiastkových prostriedkov, na ktoré sa možno pozerať relatívne úplne samostatne. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka predstavuje jedno z parciálnych a relatívne samostatných prostriedkov ochrany jednotného práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby. Vzniká vtedy, keď morálna satisfakcia ako rýdzo osobné právo, na vyváženie a zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv nestačí. V prípade zásahu do práva na súkromie nie je zníženie dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti v značnej miere jedinou relevantnou formou závažnosti ujmy spôsobenej fyzickej osobe na chránených právach. Ak došlo k zásahu do súkromia, nie je procesnou povinnosťou dotknutej osoby preukazovať, že neoprávnený zásah pôsobil a mal za následok zníženie jej vážnosti a dôstojnosti (páchané násilie voči žalobcovi ako maloletému dieťaťu potvrdilo aj šetrenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, oddelenie sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktoré sa uskutočnilo dňa 21.07.2020, súrodenci maloletého žalobcu mal. B. I., O. U., potvrdili, že „mama bije ich brata, pretože je zlý“, pričom maloletý žalobca bol vyšetrený v chirurgickej ambulancii oddelenia urgentného príjmu v Národnom ústave detských chorôb, Limbova 1, Bratislava, ktoré potvrdilo, že „na pravom stehne a predkolení mal maloletý množstvo hematómov o veľkosti cca 4 až 7 centimetrov staršieho dáta, následne znalkyňa L.. H. W., L.., z odboru psychológie, odvetvia klinická psychológia detí, poradenská psychológia, okrem iného uviedla, že „....je vysoko pravdepodobné, že maloletý situácie fyzického trestania reálne zažil, ale nedokáže ich podrobne popísať....“, pričom v prežívaní maloletého sú „... myšlienky a správanie, ktoré majú charakter opakujúcich sa vtieravých posttraumatických spomienok dieťaťa....“)

22. Zadosťučinenie v peniazoch možno považovať za občianskoprávny prostriedok výnimočného charakteru v tom zmysle, že jeho použitie prichádza do úvahy len v tých kvalifikovaných prípadoch, keď - objektívne posudzované - došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere. Občiansky zákonník nestanovuje pre vznik občianskoprávnej sankcie vo forme zadosťučinenia v peniazoch vedľa objektívnych predpokladov (neoprávnený zásah, vznik nemajetkovej ujmy na osobnosti fyzickej osoby predstavujúce zníženie jej dôstojnosti alebo vážnosti v značnej miere) žiadny subjektívny predpoklad na strane pôvodcu neoprávneného zásahu t.j. konkrétne zavinenie (či už vo forme úmyslu či nedbanlivosti), a preto súd s poukazom na uvedené zaviazal

a/ Žalovanú v 1. rade (matku maloletého žalobcu, ktorá uplatnený nárok uznala a požiadala o splátkový kalendár) k povinnosti zaplatiť maloletému žalobcovi J. U., nar. XX.XX.XXXX, sumu 1.500,- eur, v pravidelných mesačných splátkach po 50,- eur mesačne do 25. dňa toho ktorého mesiaca, odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku, pod hrozbou straty výhody splátok.

b/ Žalovaného v 2. rade (partnera matky, ktorý uplatnený nárok žalobcu nerozporoval) k povinnosti zaplatiť maloletému žalobcovi J. U. , nar. XX.XX.XXXX, sumu 1.500,- eur a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

23. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

25. Citované ustanovenie § 262 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku <http://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=4375486-4375487&f=2> predpokladá rozhodovanie súdu o trovách konania v dvoch fázach (v prvej fáze súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí rozhoduje o tom, komu sa priznáva nárok na náhradu trov konania, v druhej fáze po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí súd rozhodne o samotnej výške náhrady trov konania). Žalobcovi ako plne úspešnej strane sporu súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške trov konania rozhodne súd podľa citovaného ustanovenia CSP samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie.
Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 362 ods. 1 CSP).
V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP).
Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. (§ 367 ods. 1 CSP).
Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.